N:o 8–9
1938

Uusi HUOMEN

»ÄLKÄÄ ANTAKO TULEN SAMMUA«

Uusi
HUOMEN

ISÄNMAALLIS-KANSALLINEN NAISTEN LEHTI

Toimitussihteeri: ELSA VUORJOKI Puh. 45 336
Taloudenhoitaja: TYYNI LEISIO

HILJA RIIPINEN, päätoimittaja
Toimituskunta:
ELNA HETEMÄKI, VIOLA KUISTIO
ANNA POHJANHEIMO, EEVI SOLANNE
Julkaisija: KUSTANNUS-OY. RASTI

TOIMISTO: Helsinki
Neitsytpolku 7
Puh. 64 159 Klo 10—13
Tilaushinta vsk. 30:—

N:o 8—9 20. 9. 1938

Sacr. min. cand. Elvi Saari:

"Jos sinä tietäisit Jumalan lahjan . . ."

Jumala jakaa lahjojansa meille ihmislapsille. Me elämme päivästä päivään hänen lahjojensa ympäröimänä, hänen lahjojensa varassa. Moni meistä ei sitä ollenkaan huomaa, vaan pitää sellaisiakin Jumalan lahjoja, joitten omistamiseksi ei ole tarvinnut yhtään vaivaa nähdä kuten esim. hyvää terveyttä, jaloa luonnetta, edullista ulkonäköä, hänelle luonnostaan kuuluvana omaisuutena, josta on oikeus ylpeillä. Toiset huomaavat siinä, mitä omistavat, ilmauksen Jumalan huoltapitävästä rakkaudesta, he iloitsevat siitä ja ehkä kiittävätkin lahjojen antajaa.

Mutta jos Jeesus saisi tahtonsa mukaan asettaa meidät Jumalan lahjojen eteen, olisi hänellä varmasti k a i k i l l e sanottavana yllämainitut sanat, jotka hän kerran eräällä kaivolla lausui vettä ammentavalle naiselle: "Jos sinä tietäisit Jumalan lahjan . . ., niin sinä pyytäisit häneltä ja hän antaisi sinulle elävää vettä." Hän näkisi, että me helposti kiinnymme vähempiarvoisiin lahjoihin ja unohdamme ja sivuutamme parhaan meille varatun: elävän veden lähteen, Herran Jeesuksen itsensä. Me pyydämme pisaroilla sammuttaa janoamme, vaikka meillä on käytettävänä kirkas ja ehtymätön lähde.

"Jos sinä tietäisit Jumalan lahjan . . ., niin sinä pyytäisit . . ." Nuo sanat saivat aikaan hänessä, jolle ne ensi kerran lausuttiin, halun ja ikävän parhaan lahjan puoleen. Hän pyysi ja sai. Ei hän sen lahjan arvoa vielä pyytäessäänkään varmasti täysin oivaltanut, ei hän tietänyt ehkä sitäkään, että oli hänen kohdallaan sillä hetkellä kysymyksessä elämän kaikkein tärkein ratkaisu. Hän vain tunsi, ettei tuo ollut turhaa puhetta ja hän luotti siihen, joka häntä puhutteli.

Meidänkään ei tarvitse jäädä odottamaan, kunnes ymmärrämme, mitä elävän veden lähde meille merkitsee. Me saatamme sitä odottaessamme kuolla janoomme. Jeesus tahtoo, että me häneen luottaen pyytäisimme ja olisimme valmiit vastaanottamaan. Ja hän antaa meille. Vasta silloin, kun olemme Jumalan parhaan lahjan, Jeesuksen Kristuksen saaneet omaksemme, kun hän on saanut sanoa tuomionsa ja armahduksensa meidän elämässämme ja kun meidän sydämestämme lähtee tunnustus: "Herra, kenen tykö me menisimme, sillä s i n u l l a on iankaikkisen elämän sanat, ja me uskomme ja olemme oppineet tuntemaan, että sinä olet Jumalan Pyhä", vasta silloin näemme muutkin Jumalan lahjat oikeassa valossa, vasta silloin osaamme niitä oikein käyttää ja vasta silloin pääsemme kokemaan sitä elämän rikkautta, jonka vain Jumalan lahjojen täydellinen omistaminen saattaa ihmiselle tuottaa.

Valtion kukkaro on aukaistu

Maan suurin kukkaro on aukaistu siihen kuuluvin seremonioin. T.s. valtiovarainministeriö (jota meillä nyt johtaa sosialisti-tuomari Tanner), antaa eduskunnalle esityksen siitä, miten seuraavana vuonna maassa rahan puolesta ollaan eli toisin sanoen, mitä valtio ottaa ja saa ja mitä se antaa. Ja kesäoloistaan pääkaupunkiin kokoontuneet kansanedustajat arvostelevat työtä ja esittävät rahoihin nähden omat vaatimuksensa ja ohjeensa valtiovarainvaliokunnalle, joka rupeaa tekelettä yksityiskohdittain tutkimaan.

Levein elein tapahtuu tällä kerralla avaus niinkuin oltaisiin hyvin rikkaita. Kehumispuheiden jonon aloitti tekijä itse ja hänen kannattajaryhmänsä miehet, keskusta ja vasemmisto, kiiruhtivat jatkamaan. Kun Teuvan maalaisliittolainen kirkkoherra ei osannut esittää täysin hiottua ylistystä, vaan käyttäytyi maalaisesti ministerin mielestä, sai tältä esimieheltään iskun nenälleen. Kun on kansanrintamassa, niin on ja opettelee vetämään rintamanuotilla! Nuotin oli paremmin oppinut vanha parlamenttaarikko Lohi: Hyvä on hallitus, hyvä on rahaministeri, onnea vain, hyviä ovat Lännen marxilaismaisesti hallitut maat, hyvää on marxilaisuuskin. Paha vain fascistiryhmä, kun arvostelee ja vaatii parempia maan väestön suojelutoimenpiteitä ja kieltää marxilaisseuroilta sivistysmäärärahat, esitti peräpohjalainen Lohi liikuttuneella äänellä. Hm. Tämän vanhan poliitikon, joka on nyt kasvanut noin lämpimäksi punaisen, ei-kristillisen, materialistisen valistuksen kannattajaksi, ovat Perä-Pohjolan kristitytkin hyväuskoisuudessaan lähettäneet itseänsä edustamaan.

Mitäkö kukkaro sisältää. Sinne kootaan meiltä veroamaksavilta välittöminä veroina ja kaikilta välillisinä veroina neljättä tuhatta miljoonaa ja suunnilleen sama jaetaan. Lainaa aiotaan ottaa yli puolen tuhatta miljoonaa ja vastaisen varalle panna syrjään kaksisataa miljoonaa.

Arvostelussaan sanoi Lapuan rovasti, että rahapussia käytellään nyt niinkuin se olisi runsauden sarvi, josta hyvää vuotaa vuotamalla, jolloin kaikki tietysti kantavat oman astiansa sen alle. Niinkuin myös tapahtui. Säästäväisyyttä rahaministeri puolestaan harjoittaa rintamamieseläkkeissä, — niitä annetaan jälleen vain osalle tarvitsevia, osa saa jälleen odottaa, kärsiä ja kuolla puutteeseensa. Säästäväisyyttä harjoittaa ministeri valtion virkakunnan ja kansakoulun opettajain palkoissa, väestösuojelussa ja sellaisessa "Työläistalonpoikaishallituksen sormenjäljet näkyivät", kuten sosialistit kerskasivat. Niitten jälkien merkkiä on m.m. Suomen lähetystön perustaminen marxilaiseen Tshekko-Slovakiaan, Moskovan sydänystävämaahan ja lisätyt avustukset marxilaisille järjestöille. Sormenjälkiä kiitti mies kun mies keskustasta ja vasemmistosta.

Tämän keskustelun ohella kuului niitten vakava varoitus, jotka näkevät tuhlausta ja taktiikkaa moisessa kukkaronkäytössä. Vielä vakavampi oli varoitus siitä, että Suomi skandinavisen orientoinnin varjolla ja heikon ulkopolitiikan vuoksi luisuu bolshevismia kohti. Hissun kissun, että kansa ei näkisi. Sanottiin sekin, että Suomi saa ulkoasioistaan paremmat tiedot jo Ruotsin ulkoministeriltä kuin omalta. Oma kun on matkoilla etupäässä, nytkin lentämässä Geneveen, Kansainliittoon, jonka pöytiä valtiomme kukkaro kustantaa 3 1/3 miljoonalla markalla.

Kukkaro on siis avattu. Mutta nyörejä pitää sosialistinen ministeri. Ken aikoo saada, tehköön syvän kumarruksen. Agraarien johtaja toivoi, että vastakin niin olisi ja kumarsi puolestaan maahan asti.

Eduskunnan ensimmäisenä istuntopäivänä tunkeutui parlamenttisaliin vahva Venäjän savu. Ennekö —? Raja — ei ole kaukana. Maailma on levoton. Kominternin hedelmät kypsyvät: kiihkeät intohimot repivät valtakuntia. Mutta meillä eduskunnan enemmistö kurkottaa toivorikkain mielin katseensa avattuun runsaudensarveen ja kiikuttaa astioita sarven alle. Sarvesta saa. Mutta syvään pitää osata kumartaa. Kansanvalta on sellainen.

Helsinki 10. 9. 1938.

Hilja Riipinen

VANHEMPIEN VIRKA

on vaikein ja samalla suurin maailmassa

sanoo Sosiaaliministeriön lastensuojeluntarkastaja Margit Borg vasta ilmestyneessä kirjassaan *Lapsuusiän ongelmia.* *) Ja kun kaikkiin helpompiin ja pienempiinkin virkoihin valmistaudutaan, miksi ei sitten tähän, äidin ja isän kasvattajantehtävään?

Tämä kysymys on todella vakava meille äideille. Hoidammeko täysin valmentautumattomina, vailla tietoa ja taitoja, tätä vastuunalaista tehtäväämme? Ja kuitenkin meidän ymmärtämättömyytemme ja laiminlyöntimme voi olla alkusyynä huostaamme uskottujen lasten elinikäiseen onnettomuuteen.

Kyllähän me oikeastaan hankimme tietoja: tutkimme pikkulapsenhoitokirjoja saadaksemme tietää asianmukaisen painokäyrän ja ruokamäärät, syöttöajat ja kapalomallit, t.s. osaamme hoitaa vauvamme oikein. Myöhemmin tutustumme vitamiineihin ja kalorioihin, opettelemme ompelemaan vaatteita, — kaikki lastemme terveyden vuoksi. Mutta moniko meistä muistaa, että ruumiillisen hoidon ohella meidän on huollettava myöskin pienokaistemme sielunterveydestä? Tutkimmeko sitä koskaan?

Lapsen sielunelämä on oma ihmeellinen maailmansa. Se ei ole niin yksinkertainen ja suoraviivainen kuin mitä me aikuiset luulemme. Ja tutustuessamme omien lastemme sielunelämään emme saa väheksyä kokeneiden tutkijain tieteellisen työn tuloksia tai käytännöllisen sosiaalisen työn rivimiesten kokemuksia, esitystä lasten sielunelämän yleisistä piirteistä. Me tarvitsemme vaikeassa kasvatustehtävässämme suoranaisia *tietojakin* harrastuksen ja rakkauden, kenties synnynnäisten kasvatuslahjojenkin lisäksi.

Alussa mainittu kirjan tekijä puhuu myöskin ns. vaikeista lapsista, jotka perintösyistä tai epäsuotuisan ympäristön vuoksi eivät tahdo sopeutua säännöllisiin normeihin ja senvuoksi ovat vaarassa joutua suorastaan rikoksen poluille. Erikoisesti siinä koetetaan kiinnittää huomiota *syihin,* mistä johtuu, että lapsi on ”vaikea”. Joskus on sinä ruumiillinen sairaus, aistivika tai yleinen heikkous, usein taas henkinen jälellejääneisyys tai vähälahjaisuus, joka vaatisi erikoishuoltoa. Mutta monta kertaa on lapsi täysin normaali, joka vain on joutunut panemaan vastalauseensa ympäristön väärää suhtautumista vastaan. Hakemalla ja poistamalla syyt voidaan useinkin vaikea lapsi pelastaa yhteiskunnan täysin kelvolliseksi kansalaiseksi.

Mutta jokaisella meillähän on ajoittain ”vaikeita lapsia”, lasten käytöshäiriöitä kodin piirissä. Tottelemattomuus, kiukkuileminen, valhe ovat meistä vain rangaistavia rikkomuksia. Otammeko selvää, *miksi* esim. lapsemme ei tottele, *mistä syystä* hän kiukuttelee, *mikä* panee hänet valehtelemaan. Syyn selvittyä voi myöskin ilmetä, ettei suoranainen rangaistus olekaan sillä kertaa paikallaan.

Voiko sitten esim. tottelemattomuuteen olla muita syitä kuin lapsen ”pahuus”, joka on ajoissa piiskalla kitkettävä pois? Ehkä lapsi on parhaillaan ns. normaalisessa uhmaiässä, joka muutaman viikon tai kuukauden pituisena esiintyy lapsissa ensin 2—4 vuotiaana, toisen kerran murrosvuosien alussa. Tällöin ei ymmärtämättömästi ole syytä lisätä lapsen uhmaa liiaksi vaatimalla vanhempien arvovallan orjallista noudattamista. Useinkin, jos lapsemme ei tottele, voi syy olla meissä itsessämme: kiellämmekö *alituiseen* ja kaikesta, niin että kielto lopulta menettää tehonsa, onko kieltomme niin *epämääräinen,* ettei lapsi aina sen sisällystä tajua, olemmeko tarpeeksi *johdonmukaisia* kiellossamme, etemme joskus salli samaa, minkä toisen kerran kiellämme tai annammeko kenties *liian vaikeita* määräyksiä. Eihän esim. pieni lapsi osaa olla hiljaa paikallaan kovin kauan aikaa aiheuttamatta melua. Ei hän voi olla kyselemättä, hypistelemättä, pyörimättä paikallaan.

Tämä on vain eräs viittaus kirjan opettavaan sisällykseen. Tekijä on seurannut paljon lastenkotien, kasvatuslaitosten ja eri neuvonta-asemien lapsia ja on hän joutunut asettamaan *hyvän kodin* merkityksen hyvin korkealle. Kasvatuslaitostemme tilastot osoittavat, että alaikäisten rikollistemme suuri prosentti on siveellisesti ala-arvoisista kodeista. Hermostuneina ja vaikeasti hallittavina on kasvatusneuvonta-asemien lääkärien luo tuotu yleensä huomattavasti enemmän eronneiden ja riitaisten vanhempien kuin sopusointuisten kotien lapsia. Kodeissa sekä aiheutetaan että ehkäistään lapsuusiän ongelmia.

Äidit! Onko kotimme kenties meidän rakkaillemme vain yöpymispaikka, kuten eräälle pikku tytölle, joka kouluaineeseen ”Koti” kirjoitti vain seuraavat liikuttavat sanat: ”Koti on majapaikka, johon tullaan yöksi.”

E. V.

*) WSOY. — Hinta 38: —, kangask. 50: —.

Kommunisminvastaisen taistelun suurteos

Oli suunnaton merkitys Saksan voitolla kommunismista ei vain siinä mielessä, että Keski-Eurooppa sai todellisen ja kestävän marxilaisvastaisen linnoituksen, joka kykenee koko Euroopan puolesta seisomaan bolshevismin punamyrskyä vastaan, vaan myöskin siinä mielessä, että uuden Saksan tiedemiehet voivat kommunismintutkimuksillaan auttaa koko sivistynyttä maailmaa näkemään punaisen maailmanliikkeen sen erilaisissa taistelumuodoissa. Saksalaiset tiedemiehet tutkivat kommunismin liikkeitä ja toimimuotoja ympäri maapallon ja tekevät sen saksalaisella perinpohjaisuudella. Heidän työnsä tuloksiin voi luottaa. Teosten aineistoluettelot ja lainaukset todistavat, että he hallitsevat laajaa, yli maailman koottua materiaalia ja että he tarkoin tuntevat olosuhteet alkuperäisten, kunkin maan julkisten tietojen ja myös oikeusasiakirjain perusteella. Berlinissä sijaitseva tutkimuslaitos työskentelee kasvavin voimin, sen työn tulokset ovat kuin ilmapuntari, josta maailmanvaaran kohta kulloinkin voidaan arvioida.

Vuonna 1936 ilmestyi näin antikominternin ensimmäinen suurteos *”der Weltbolshevismus”* t.s. (Maailmanbolshevismi), tohtori A d o l f E h r t i n toimittamana. Äskettäin on antikomintern julkaissut *”Maailmanbolshevismista”* toisen, tarkistetun painoksen (Nibelungen-Verlag G. m. b. H., Berlin NW 40). Teos on suurkokoa, siinä on 570 sivua ja 400 kuvaa. Lienee ainutlaatuinen tietokirja aikamme vaarallisimmasta vihollisesta.

Lähes puolesta sadasta maasta on teokseen sovitettu selostus kommunistien toiminnasta ja siitä, miten sitä kansallisin voimin on vastustettu. Teoksen alkaa kominternin toimintaa selostava luku, jota täydentävät kartat ja piirustukset kominternin yli maan piirin ulottuvista lonkeroista. I:ssä osassa käsitellään kommunismia demokraattisliberalistisissa maissa, joiksi merkitään Australia, Belgia, Tanska, Ranska, Kreikka, Englanti, Hollanti, Kanada, Ameriikan latinalaiset maat, Norja, Ruotsi, Sveitsi, Espanja, Tshekko-Slovakia ja Yhdysvallat. II:ssa osassa ovat autoritääriset valtiot: Bulgaria, Saksa, Italia, Jugoslavia, Itävalta ja Unkari. III osassa on selostus eräistä alusmaasuhteessa olevista maista ja IV:s omistetaan Venäjän rajanaapurivalloille. Tähän osaan on otettu selostus myös Suomesta, jonka selostuksen on kirjoittanut toimittaja Vatanen. Ja V:ssä osassa kerrotaan Venäjän alaisuudessa olevien kansojen vaiheista kommunismin uhreina.

Kaiken kaikkiaan on teos kuvaus ihmiskunnan syvästä tragediasta — siitä, joka jatkuu diplomaattien matkustellessa, neuvotellessa ja juhliessa kominternin johtavan diplomaatin kanssa. Kansat kärsivät. Vapaamielinen politiikka valmistaa tietä, ja kominternin johtama marxilaisuus korjaa veristä satoa yli maailman. Kauhistava vaara liikkuu kansojen keskellä. Loppusanoissa lausutaan optimistisesti saksalaisen näkemänä, jonka maa on voittanut bolshevismin: ”Jo ovat kaikissa maissa liikkeellä voimat yhtyäkseen ratkaisevaan taisteluun kommunistista internationalea vastaan. Moskovan maailmanvallankumouksellisia, imperialistisia pyyteitä vastaan nousee isänmaallinen rintama vastustamaan uskonnollisen, sivistyksellisen, sosiaalisen ja poliittisen elämän kaikkien terveitten ainesten yhteisvoimin bolshevismin hyökkäystä. — — — Aika on kypsä. Tuomio on julistettu; tunnukset annettu:”

”Bolshevistista jumalattomuutta, perheen ja siveyden hävitystä vastaan! Uskonnon ja siveellisen järjestyksen puolesta! Bolshevistista luokka- ja kansalaissotaa vastaan! Kansanyhteyden ja yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden puolesta! Bolshevistista maalimanvallankumousta ja punaista imperialismia vastaan! Rauhan, kansojenvälisen kunnian ja oikeuden puolesta!”

Kuten sanottu saksalainen tutkimus on tehnyt voitavansa saadakseen kokonaisselostuksen niin totuudenmukaiseksi kuin mahdollista. Kuvauksen antajiksi on nähtävästi yritetty saada asiantuntijat kustakin maasta. Sivulta on vaikea arvostella, kuka parhaiten on onnistunut. Mutta ottaakseni esim. Suomen ja Ruotsin kuvaukset, on sanottava, että kapteeni Nils von Bahr on omasta maastaan, Ruotsista, kirjoittanut ankarampaa totuutta tässä suhteessa kuin Suomen osan toimittaja. Toimittaja Vatanen katsoo sinisilmäisen naiivisti meikäläisiä oloja kirjoittaessaan, että sosialidemokratia on kommunismin hävittämisen jälkeen pian saavuttava kohtalonsa! Ensinnäkään kommunismi ei Suomessa ole hävitetty muuta kuin paperilla. Ja toiseksi sosialidemokratiahan viettää agraarien valtaan nostamana riemujuhliaan juuri nyt. Toistaiseksi niin! Ja kun toimittaja V. kirjoittaa: ”Kansallisen ajatuksen nykyhetken tunnus on taistelu marxilaisuutta vastaan” — hän on siinä kyllä oikeassa, mutta siihen olisi totuuden nimessä pitänyt lisätä: Puoluevalta on siinä määrin pönkittämässä marxilaisuutta, että vasta sen yli käy tie Suomessa marxilaisvastaisen taistelun voittoon

Muuten mitä lämpimimmin suositeltava teos jokaiselle, joka etsii ajan valtiollista totuutta. Ilmestynyt tietääkseni vasta vain saksankielisenä.

H. R:nen.

Kultivoitua taidetta

Taiteilijatar Ester Heleniusta tapaamassa



Taiteilijatar oman kuvansa vieressä.

Strindbergin taidesalongissa on näinä syyskuun alkuviikkoina ollut mielenkiintoinen taidenäyttely, kokoelma, joka miltei sellaisenaan on edustanut maatamme taiteen ja taiteilijoiden pääkaupungissa, Pariisissa. Se on edustanut arvokkaasti, sillä se on hankkinut suomalaiselle naistaiteilijalle nimen Pariisin taidemaailmassa ja suomalainen taideteos on jäänyt sinne kansainväliselle arenalle kertomaan, että tuntemattomassa, pohjoisessa Suomessa osataan kyllä luoda taidetta.

Taiteilijatar E s t e r H e l e n i u k s e n osaksi on nimittäin tullut se harvinainen kunnia, että Ranskan valtio on ostanut häneltä maalauksen, ehdotuksen Inarin kirkon alttaritaulua varten, nimeltä „Kristus ja enkeli". Ei siis ihme, että taiteilijatar odottaa Suomen valtion „maksavan" hänelle tästä propagandasta ostamalla jonkun hänen teoksistaan. Jo ennestään on Ateneumissa kolme hänen maalaustaan: omakuva, „Kokkeja" ja „Maisema Ranskasta".

Ester Heleniuksen aihepiiri on hyvin „naisellinen": kukkia, enkeleitä, katedraaleja, joitakin muotokuvia. Ja sama hienostunut, herkkä sävy elää kirkkojen holveissa ja kukkien terälehdillä, enkelien ja lapsenkasvoissa. Hänhän on erikoisesti väritaiteilija ja kai juuri siksi voinut hurmata ranskalaiset, niin että arvostelut Pariisin lehdistössä olivat loistavat. On sanottu, että sekä Ranska että Kreikka, Intia ja Suomi ovat antaneet vaikutteitaan hänen taiteeseensa.

Saamme itse taiteilijattaren oppaaksi näyttelyssä.

Pysähdymme taulun eteen, joka esittää pikku japanitarta sinisenmustine hiuksineen.

— Pikku Josco Kato, Japanin sotilasattasean tytär, vain viisivuotias iältään, mutta olemukseltaan yli-intelligentti pieni taiteilijan alku. Katsokaa hänen tukkaansa, väri kuin jalokivi. Pikku Josco on aina totinen, ei hymyile koskaan, mutta äiti hymyilee aina. Olin iloinen, että he olivat tyytyväisiä kuvaan, japanilaisillehan ei yleensä tahdo kelvata mikään. Äidin mielestä puvun sininen oli erikoisesti onnistunut.

Peräseinällä oli komea kukkamaalaus, „se kaunis arabeski", kuten sitä Louvren johtaja Pariisissa nimitti, hän, joka niin oli ollut ihastunut suomalaisiin ryijyihin.

— Kertokaapa myös jotain itsestänne, omasta elämästänne!

— Ei minun elämässäni ole ollut mitään erikoista — seikkailuja tai semmoista. Paljon olen saanut taistella kateutta vastaan. Naisena on vaikeampi päästä eteenpäin, ei hän voi puolustautua kuin mies. Uskollisin ystäväni on tämä pikku Treize, sen ranskalainen nimi 13 on minun onnenlukuni.

Lumivalkea siperialaisrotuinen koira katselee viisain silmin emäntäänsä.

— Mitään fakkitietoja en muista, en muista, kuinka monta kertaa olen käynyt Pariisissa, montako näyttelyä minulla on ollut...

Me kuitenkin tiesimme, että taiteilijattarella oli jo noin 40-vuotinen taiteilijatyöpäivä takanaan. Siihen mahtui lukuisia näyttelyitä, opintomatkoja paitsi Ranskaan myöskin Italiaan ja Espanjaan.



Josco Kato.

Pariisiin keskustelu kääntyi yhä uudelleen.

— Ei Pariisissa kelpaa mikään fusku, pitää olla tieteellisesti perusteltua. Ministeri Holma perheineen on muuten erinomainen maansa edustaja meidän taiteilijoiden kannalta. Hän ymmärtää taidetta, se ei ole vain diplomaattista intressiä, ja suosii taiteilijoita. Minunkin näyttelyni avajaisten johdosta hän järjesti illalliset 23 hengelle ja asetteli itse kukkaset pöytään japanilaiseen tapaan, kolmeen suureen hiekkalaatikkoon...

— Ei kai Pariisissa Suomesta paljoa tiedetä?

— Nurmen nimi on tutuin. Ja kauneuskuningattaret, vaikka se onkin niin naurettavaa, ovat hyviä mainostajia. — Ulkomailla kyllä oppii patriootiksi. Olen ollut siksi paljon poissa, että tiedän, mitä oma maa merkitsee. Nythän onkin kaikkialla noussut reaktio ylimalkaisuutta ja liikaa kansainvälisyyttä vastaan.

— Mitä arvelette suomalaisesta taiteesta?

— Sivistyksellinen puoli puuttuu vielä suomalaisesta taiteesta. Meillä liiaksi halveksitaan hienostumista. Suomi kyllä on taiteilijamaa, kuten Ranska, Belgia ja Hollanti. Ranskassa pieni lapsikin puhuu taiteesta. Se on veressä. Ruotsista ja Norjasta en usko tulevan mitään maalauksen alalla. Mutta meillä näkee sen ryijyistä. Se on kansassa itsessään. Se pitää vain vetää esille ja hoitaa kuin kukkaa...

Ester Helenius hoitaa sitä kukkaa.

S e i j a.

Agronomi Lea Lumme:

Pako navetasta tehtaaseen

Koko Suomen kansa kaupunkilaisia myöten tietää maatalouksien kärsivän karjanhoitajien puutetta. Tilanteen tiedetään alkaneen karjanhoitotyön pitkistä päivistä ja huonoista palkoista verrattuna tehtaitten, liikemaailman y.m. vastaavin vaatimuksiin ja etuihin. Useimmissa piireissä lienevät kuitenkin jääneet huomaamatta syyt siihen, miksi tilanne maataloudelle on tässä suhteessa epäedullinen. Harvoin on myöskään alleviivattu niitä psykologisia tekijöitä, jotka virtauksen ovat tehneet jatkuvaksi ja ylläpitäneet sitä sittenkin, kun varsinaisissa aineellisissa tekijöissä on tapahtunut huomattavia muutoksia. Parannukset karjakoitten palkkaeduissa ovat näet niin suuret, että heillä on nyt ilmeisesti paremmat säästömahdollisuudet kuin tehtaantyöläisellä palkastaan. Tällaisia karjataloudesta vieroittavia voimia ovat m.m. ajan vapautta ja rajatonta huvittelua rakastava henki, kehittymättömissä piireissä luotu ja valitettavan laajalle levitetty mielipide karjanhoitotyön muka vähemmästä arvosta sekä yleensä "maalaisuudesta", marxilainen, aina valpas kiihoitus, esimerkin vaikutus j.n.e.

Näitten ja monien pienempien tekijäin yhdessä "navetasta tehtaaseen" luoma tilanne on jo ehtinyt antaa oman leimansa niille oloille ja niihin piireihin, joita se koskee. Tässä muutamia havaintoja karjanhoitajan ja maatalouden kannalta katsottuna.

Seuraukset karjanhoitajapuutteesta ovat samassakin etupiirissä sekä myönteiset että kielteiset. Kun karjanomistaja maksaa nyt korkean palkan karjakolleen, on se luonnollisesti luettava hänen karjataloudelleen ansioksi ja hyväksi paitsi karjakon mielestä, myöskin luonnollisesti työnantajan. Mutta siinä tapauksessa, että karjatalouden kannattavaisuuslaskelma työkustannusten nousun johdosta osoittaa huomattavaa laskua, on tilanteessa järjestelyn varaa. Tuotteiden hinnannousu, samalla huomioonotettuna toisten tuotantokustannusten kohoaminen, ei ole työpalkkoihin vielä suhteellinen.

Tänä karjanhoitajakysymyksen vilkkaan käsittelyn aikana on tapahtunut huomattavia muutoksia m.m. asunnoissa ja muissa luontaiseduissa parempaan päin. Mikä myös on iloinen toteamus. Tässä onkin ollut paljon suorastaan huolimattomuuden aiheuttamia epäkohtia, joten korjausten pakko on varsin paikallaan. Mutta kaikki parannukset eivät suinkaan ole ilman kustannuksia tapahtuneet. Mielenkiintoinen olisi tilasto karjanhoitajien palkkaetujen kehityksestä sekä sen vaikutuksesta karjatalouden tulokseen. Korkeammasta palkastahan, niin tuntuu, pitäisi voida odottaa ainakin yhtä hyvä, oikeastaan entistä parempi tulos.

Mutta keskustelut muutamien tarkastuskarjakoiden ja alaansa innostuneiden karjakoiden kanssa — heitäkin vielä sentään on — sekä havainnot omassa ympäristössä osoittavat, että varsinkin nuoremmat karjanhoitajat käyttävät tilannetta harkitsemattomasti edukseen. Tieto heidän työnsä välttämättömyydestä on johtanut monia asettamaan työnantajalleen suorastaan kohtuuttomia vaatimuksia ja ehtoja. Samoin työhön suhtautuminen on usein yliolkaista ja huolimatonta. Karjakot ja karjanomistajat eivät suorastaan uskalla vaatia kunnollista työtä, jollei tekijä sitä itse halua tehdä. Muuan suuren kartanon karjakko kertoi irtisanomisen seuraavan aivan pienistä ja asiallisista huomautuksista. Sama valitti utaresairauksien karjassaan huomattavasti lisääntyneen, kun apulaiset ovat ottaneet vapauden suorittaa lypsyn kovin epätarkasti.

Puheenaolevasta ilmiöstä on muitakin negatiivisia seurauksia. Kun karjanhoitajat aina uudelleen ja uudelleen vaihtuvat, työnantaja ja työntekijä eivät ehdi oppia tuntemaan toisiaan, eivätkä voi luottaa toisiinsa niin täydellisesti kuin työsuhteen onnistumiselle on välttämätöntä. Sangen ikäviä

seurauksia on ollut myös isäntäväen ja palvelusväen välien vieraantumisesta, mitä on tapahtunut yksin talonpoikaistaloissakin. Varsinkin nuorten tyttöjen käytös, kun he eivät suvaitse minkäänlaista ohjausta, osoittaa niin työantajaansa kohtaan kuin yksityiselämässään varsinkin huolestuttavia laskun oireita. Näissä epäkohdissa on luonnollisesti muitakin syitä, mutta väärinkäytetty tietoisuus omasta välttämättömyydestä siitä johdettuine täydellisine itsemääräämisoikeuksineen ja vapautuksineen kuuluvat perustekijöihin.

Tilanteen valopuoliin on taas luettava karjataloustyön ja työntekijäin esille joutuminen ja se huomio, mitä ne ovat saaneet. Täten epäkohdat ovat tulleet tunnetuiksi. Ja vasta tunnettuina ne voidaan korjata, turha huuto huonoista oloista ei asiaa vähääkään auta. On ymmärrettävää ja uskottavaa, että työnantaja on joutunut vakaasti harkitsemaan, onko hän syyllinen ymmärtämättömyydestä, huolimattomuutensa tai kohtelunsa vuoksi tilanteen kehitykseen. Sitä tietä varmasti on paljon hyvää koitunut.

Ihmistyövoiman puute on myös johtanut entistä runsaampaan konevoiman käyttöön karjanhoidossa sekä parannuksiin rakennuksissa. Nämä molemmat vaativat suuria kustannuksia, mutta toivottavasti kokeilu ja tieteellinen tutkimus johtavat hyviin tuloksiin. Tutkimustyön mahdollisuudet ovat vain kovin rajoitetut.

Tässä yhteydessä ei voi jättää mainitsematta myöskään sitä yhteiskunnallista edesvastuuttomuutta, mikä ilmenee koulunkäyneiden karjakoiden alaltaan muuttamisessa. Ovathan he aikoinaan täyttäneet yhteiskunnan ylläpitämät oppilaitokset, nauttineet opetusta usein valtion apurahojen turvin ilman omia kustannuksia — ja sitten jättävät sen työn, johon heidät on täten valmennettu. Tämä menettely on kai joskus ollut sietämättömien olosuhteiden, mutta useimmiten ehken kuitenkin harkinnan puutteen tulos.

Mitä laajemmalta näkökulmalta karjanhoitajapuutetta katsellaan, sitä enemmän ilmenee siihen kytkeytyviä sekä myönteisiä että kielteisiä seurauksia. Kun on ilmeistä, että syyt ovat molemminpuoliset ja seurauksista kärsii kumpikin asianosainen, molemminpuolinen hyvä tahto puutteiden korjaamisessa olisi varmin tie välttämättömään tilanteen tasaantumiseen. Onhan karjaväen, niin työntekijäin kuin työnantajankin, muistettava, että heidän työnsä edustaa elinkeinoelämämme huomattavaa, nimenomaan välttämättömiä elintarpeita tuottavaa haaraa, ja että sen horjuminen raiteiltaan tuottaa vahinkoa, paitsi asianosaisille itselleen, myös **koko kansalle ja sen taloudelle. Kukin olemme velvolliset sijoittautumaan mahdollisimman hyödyllisesti kansakokonaisuuden palvelukseen.**



NE KIUKKUISET POSTINEIDIT...

Vanha postilaitos juhli satoja vuosiaan. Päätimme näin juhlan johdosta haastatella asianomaisia, t.s. heitä, jotka suuren yleisön silmissä postilaitosta edustavat, itse postineitejä. Kysyimme heiltä, miltä me näytämme sieltä postiluukun ristikon takaa katsottuna, mitä kokemuksia heillä oli kerrottavanaan yleisöstään.

— Teitä postineitejä sanotaan kiukkuisiksi. Mitä te puolestanne sanoisitte yleisöstä?

Nuori vaalea, huolellisesti permanentattu postineiti on heti valmis vastauksineen:

— Ainakin on yleisö hirveän epäluuloista. Minuakin on syytetty jos kuinka monta kertaa rakkauskirjeitten avaamisesta. Ja kerran eräs nainen hyökkäsi kimppuuni syyttäen, että olin pimittänyt hänen "Sirpale"-lehtensä, joka väärin lajiteltuna oli sekaantunut toisen paikkakunnan postiin ja siis saapunut päivän myöhästyneenä. Tästä kiukustuneena hän tilasi toisen vuosikerran salanimellä, etten muka voisi enää häntä kiusata, ja heitti oman entisen lehtensä luukusta minulle huutaen lahjoittavansa minulle oikein oman lehden, etten tarvitsisi enää asiakkaitten lehtiä viivästyttää. Eräs vaimo taas ilmestyi hyvin suuttuneena postiluukulle: "Antakaa olla viimeinen kerta, kun aukaisette minun kirjeitäni. Nyt oli jo kolmas kerta, kun kutsukirje tuli aukaistuna." Ei ollut johtunut hänen mieleensäkään, että ne lähetetäänkin avonaisina.

Hänen yli 30 vuotta postia palvellut virkatoverinsa toteaa:

— Kyllä minäkin voisin kertoa vaikka kuinka paljon yleisön epäluulosta. Ei vain kirjeitä, mutta rahojakin väitetään meidän varastavan, ellei jotain odotettua lähetystä ala kuulua. Eräskin mies suuttui silmittömästi ja syyti jos minkälaisia herjauksia, kun en ilman todisteita antanut hänelle Amerikasta tullutta kymmenien tuhansien postilähetystä. Mutta yleensä on minulla se kokemus, että kun postinhoitajaan tutustutaan paremmin, myöskin luottamus kasvaa, eikä enää turhia epäluuloja kehdata esittää, kuten alussa.

— Tehän olette ollut sekä kaupungissa että maalla postivirkailijana. Onkos yleisössä eroa?

— Kaupungissa on tietenkin kaikki paljon asiallisempaa ja virallisempaa. Maalla tahtoo olla hyvin kodikasta puolin ja toisin. Ei siellä kehtaa olla liian virallinen. Ja sattuu kaikenlaista hauskaa . . . Tavallista esimerkiksi on, että postiennakosta tingitään. Eräskin tyttö oli tilannut rippikoulukuviaan ja piti ennakkoa liian kalliina: "Eikö sitä mitenkään vois' halventaa?" Ja kun ei voitu, niin jäi tyttö meille suorastaan kannemielelle. Onpa postimerkistäkin tingitty. Kerran eräs pikku poika ostaessaan kahden markan postimerkkiä sanoi: "Ette te paljon köyhdy, jos annatte sen markalla viidelläkymmenellä." — Muuan nuori mies oli kirjoittanut kullalleen ja tiedusteli ujosti: "Mitä sitä pantaisi tähän kirjeeseen, että se tuoksuisi hyvälle?" — Postiin saatetaan tulla kuin kylään ikään. Niinpä eräskin mummo paiskasi ystävällisesti kättä: "No, ka päivää! Sinähän sie kuitenkin emäntä oot tässä talossa." — "Niin olen." — Jutellaan siinä sitten ummet ja lammet. Jo tulee kysymys: "Eikös sulla kahvia ookaan?" — No, olihan sitä, mentiin sisään juomaan. Ja oikein pullakahvit piti olla, kun kerran oltiin "herrasväissä". — Kerran hämmästyin melko lailla, kun muija osti kahden markan postimerkin ja kaivoi maksuksi taskustaan pari kananmunaa. "Passaiskohan nämä?" — Kyllähän ne kelpasivat, vaikkei aivan postikassaan.

— Minusta on hyvin mielenkiintoista, puuttui jälleen apulaisneiti puheeseen, huomioida ihmisten luonteiden erilaisuutta. Esimerkiksi, miten he suhtautuvat ylipainoiseen kirjeeseen. Hyvin monet leikkaavat reunoja pois kirjeistään, mutta harvinaisuus oli eräs isä, joka tuli tuomaan postiin onnittelukirjettä, johon lapset olivat kukin kirjoittaneet mummon merkkipäiväksi omakätisesti oman osansa. Säästyäkseen kaksinkertaisesta postimaksusta isä k o p i o i lasten kirjeet oman kirjeensä reunoihin. — Hilpeän hetken tuotti meille mummo, joka kesken kirkonmenoja juoksi kovalla touhulla postiin vaihtamaan kymmenpennistä kahdeksi, "kun kuuluvat kerreevän kahella huavilla". — Kaikki kylän asiat kerrotaan yleensä täällä postiluukulla, että me pysymme ajan tasalla, aina sydämenasioita myöten. Eräs nuori mies suorastaan kysyi neuvoa, menisikö hän sen ja sen tytön kanssa kihloihin.

— Minullekin eräs tarjoutui luukun kautta postivihtoriksi, oikein vakavissaan.

Ansioituneita naisia:

Rouva Impi-Liisa Kilpeläinen

Maanantaina syyskuun 26 p:nä täyttää Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton kerhotoiminnanjohtaja, rouva Impi-Liisa Kilpeläinen 50 vuotta. Rouva Kilpeläisellä on takanaan pitkä ura yhteiskuntahuollon työsaralla. Ennenkuin hän astui nykyiseen toimeensa Kenraali



Mannerheimin lastensuojeluliitossa v. 1924, oli hän ennättänyt Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa suorittaa siksi huomattavaa yleishyödyllistä työtä, että hänet palkittiin Amerikan Punaisen Ristin ansiomerkillä. Suomessa on rouva Kilpeläinen tehnyt erittäin suurella antaumuksella Lastensuojeluliiton toimintaohjelman puitteissa työtä lasten ja varhaisnuorison vapaa-aikaharrastusten kehittämiseksi. Hän on aina vuodesta 1926 toiminut Liiton vuosittain toistuvien kesäkaitsijakurssien johtajana, monien erikoisvaliokuntien jäsenenä ja sihteerinä sekä lasten uimaopetuksen innokkaana edistäjänä. Suomen Punaisen Ristin Keskushallituksen esityksestä myönsi Tasavallan Presidentti hänelle viime vuonna Suomen Punaisen Ristin ansiomerkin.

— Häiritseekö yleisö teitä toimiston aukioloaikojen ulkopuolellakin?

— Aluksi kyllä, sillä edeltäjäni oli tuollainen vanhan ajan hyväsydäminen ihminen, joka antoi postin mihin vuorokauden aikaan hyvänsä. Vieläpä kun esim. sunnuntaisin iltamien päätyttyä jälkeen puoliyön postinhakijat menivät herättämään postineitiä, tämä p y y s i a n t e e k s i, e t t ä o v i o l i l u k o s s a. Ei nyt enää sellaista tapahdukaan. Mutta kun tietää, että asiakkaat tulevat joskus kymmenien kilometrien takaa tietämättä postitunneista, täytyy ymmärtää eikä pitää niin turhantarkasti kiinni aukioloajasta.

— Pyydetäänkös postineitiä kirjoittamaan kirjeitä, jos itse ei pystytä?

— Eipä juuri enää, aikaisemmin kyllä kirjoituttivat vanhemmat lapsilleen, joskus myös rakastavaiset toisilleen. Mutta nimikirjoitusta joutuu vieläkin usein opettamaan. Erästä omaa postinkantajaa opetettiin pitkän aikaa nimeänsä kirjoittamaan. Ja kun hän vihdoin oppi, saikin hän päähänsä suomentaa nimensä. Niin oli meillä uusi, vielä vaikeampi tehtävä, sillä uusi nimi oli entistä pitempi. — Puumerkki pannaan hyvin usein kuittaukseksi. Eivätkä kaikki aivan pääkaupungin liepeilläkään ole kirjoitustaitoisia. — Osotteitahan meille tulee vaikka minkälaisia. Tuntui aivan kuva-arvoitukselta eräskin, jossa oli kuoren toisessa nurkassa numero 1, toisessa Pihlaja. Yhteenlaskuksi tuli Yks-pihlaja. Vieraskieliset nimet väännetään vaikka kuinkakin hullusti. Voitteko arvata esim., mitä merkitsi osoite: Pullivaarin posti restaurantti Helsingissä. Se oli Bulevardin postitoimisto aikanaan. Postissa oppii kyllä väkisinkin kannattamaan nimien suomalaistamista ja maan yksikielistämistä, kun huomaa, miten luonnotonta Suomen kansalle vieraskielisyys on. Ja monta kertaa on suomenkielisestäkin osotteesta mahdoton saada selvää käsialan vuoksi. Postin kunniaksi täytyy kuitenkin myöntää, että posti kyllä ottaa selvän monta kertaa mitä ihmeellisimmistä ja vajavaisistakin osotteista.

— Kovastikos te juhlitte postilaitoksen syntymäpäiviä?

Postineidit vilkaisevat toisiinsa. Hetken päästä vanhempi heistä selittää.

— Kyllähän se juhliminen meiltä jäi. Herrat siellä vain juhlivat mukanaan kuulemma ”edustava joukko naisia”, muttei meitä postinaisia. Täytyy myöntää, että minäkin iloitsin, kun sain lomani juuri postijuhlien ajaksi, ja odotin kovasti kutsua juhliin. Ei sitä vaan tullut. Parikymmentä naista oli siellä ollut, mikä ei yli 12,000:sta postivirkailijasta, joista suurin osa on naisia, ole suinkaan suuri prosentti. Eivätkä hekään kelvanneet enää juhlaillallisille.

— Ymmärrän. Kyllähän yli 30 vuoden arkityö postin palveluksessa olisi ansainnut jo yhden juhlankin. Etenkin kun oli noin komea syy kuin 300-vuotinen syntymäpäivä. Esim. Messuhalliin olisivat mahtuneet kaikki ne toimistonhoitajat, jotka olisivat voineet tulla pääkaupunkiin. Postihan on melkein kokonaan naisten käsissä, tottahan silloin juuri naisten olisi pitänyt olla mukana.

— Te sanoitte aluksi, että meitä postineitejä sanotaan kiukkuisiksi. Meitä on monenlaisia. Mutta nyt minä ainakin taidan olla kiukkuinen — — — —

M a n t a.

Melkein kaikissa Euroopan maissa harjoitetaan nykyään ammatinneuvontaa, pyritään johtamaan nuoria niille työaloille, joille he parhaiten soveltuvat ja joilla heillä on parhaat tulevaisuudenmahdollisuudet. Voidakseen täydellä menestyksellä harjoittaa tätä toimintaa on neuvojan tunnettava paitsi eri ammatteja ja niiden asettamia vaatimuksia ja tarjoamia mahdollisuuksia, myös neuvottavan henkilön psyykillisiä ja fyysillisiä ominaisuuksia. Näistä ominaisuuksista päästään perille psykoteknillisten eli soveltuvaisuuskokeiden sekä lääkärintutkinnon avulla.

Vielä kauan sen jälkeen kun tällaisia kokeita jo yleisesti oli käytännössä, nuoret naiset turvautuivat niihin vain poikkeustapauksissa. Useimmat naiset "valitsivat" ammattinsa ilman varsinaista harkintaa, antoivat ulkonaisten, satunnaisten seikkojen vaikuttaa ratkaisuun.



Erilaisten pienten ompelutehtävien avulla tutkitaan ompelijoiksi pyrkivien huolellisuutta ja kätevyyttä.

KOKEETKO avuksi ammat

Aikaisemmin vallitsikin yleisesti se mielipide, että naisammateissa erikoisen tärkeitä ominaisuuksia oli melkein mahdoton mitata, koska luonteenominaisuudet tässä merkitsivät enemmän kuin varsinaiset taipumukset. Tämä väite tosin pitää paikkaansa vielä jossain määrin, naisia on yleensä vaikeampi tutkia kuin miehiä. Mutta psykotekniikan kehittyessä — kuten laita on sekä Pohjoismaissa että Saksassa — yhä enemmän siihen suuntaan, että useimmissa kokeissa voidaan kiinnittää ja kiinnitetään ainakin yhtä suurta huomiota työskentelytapaan kuin itse tulokseen, voidaan lyhytaikaisenkin tutkinnon perusteella arvostella myös luonteenominaisuuksia, joskaan ei yhtä objektiivisesti kuin kokeen muita tuloksia.

Niistä luonteenominaisuuksista, jotka kokeitten aikana ilmenevät, mainittakoon rehellisyys ja vilpittömyys, mukautumiskyky, yritteliäisyys, huolellisuus, nopeus, kestävyys, velvollisuudentunto ja kohteliaisuus.

Melkein jokaista ammattia varten on laadittu sarja kokeita, joilla tutkitaan niitä ominaisuuksia, joita kussakin ammatissa pidetään tärkeimpinä. Jotta todellakin luontaiset taipumukset eivätkä harjoittelemalla kehitetyt taidot tulisivat tutkituiksi, pyritään yleensä standardisoituihin kokeisiin, jotka eivät suoraan vastaa mitään määrättyä tilannetta itse työssä.

Esimerkkeinä kuvataan seuraavassa sairaanhoitajattarien, ompelijoiden ja tarjoilijattarien kokeita.

Sairaanhoitajille ovat tärkeitä hyvät ruumiinvoimat, miellyttävä ulkonäkö ja puheääni, hyvä näkö ja kuulo, hyvä ja nopea käsityskyky (esim. lääkärin käskyjä vastaanottaessa), loogillinen ajattelu, sujuvat ja nopeat kädenliikkeet sekä varma ja nopea reaktio. Luonteenominaisuuksista ovat tärkeimpiä tarkkuus ja siisteys, lempeys, tahdikkuus ja kärsivällisyys.

Ymmärrystä ja loogillista ajattelua voidaan tutkia erilaisilla teoreettisilla älykokeilla sekä käskyjensuorittamiskokeilla, kädenliikkeitä esim. paketointikokeilla, joissa on mahdollisimman nopeasti ja kätevästi tehtävä pieniä kääröjä tulitikkulaatikoista ja narusta. Reaktiota tutkitaan kojeiden avulla, joiden ääressä on reagoitava mahdollisimman oikein ja nopeasti eri valomerkkejä tai ääniä.

Ompelijoilta taas vaaditaan ennen kaikkea tarkkuutta, muototajua, hyvää väriaistia, kätevyyttä ja sorminäppäryyttä sekä vilkasta mielikuvitusta.

Muototajua voidaan tutkia muotolevyillä, joissa tutkittavan on mahdollisimman pian täytettävä erimuotoisia aukkoja niihin sopivilla puunpalasilla. Tarkkuutta tässä tapauksessa tutkitaan ompelutehtävillä ja väriaistia paitsi tavallisella värikartastolla, josta ilmenee, onko tutkittava värisokea — mikä sentään on naisissa erittäin harvinaista — myös värivivahduskokeilla.

Tarjoilijattarilta vihdoin vaaditaan nopeaa ymmärrystä, hyvää lasku- ja kirjoitustaitoa, hyvää muistia sekä tarkoituksenmukaisia ruumiin- ja kädenliikkeitä. Luonteenominaisuuksista tärkeimmät ovat rehellisyys, kohteliaisuus ja kärsivällisyys.

...in valinnassa?

Muistia kokeillaan sekä tilausten että ihmisten muistamista silmällä pitäen. Edellistä varten luetellaan suuri joukko tavaroita, nimiä t.m.s., joista tutkittavan on kirjoitettava ne, mitkä hän muistaa, jälkimmäistä varten käytetään valokuvia. Ensin tutkittavalle annetaan pieni pino kuvia, esim. 10 kpl., joita hän saa katsella 6 sek. kutakin. Sitten hän saa 50 kuvaa, joitten joukossa on nämä aikaisemmat 10, ja ne hänen on tunnettava ja lajiteltava erikseen.

Jotta voitaisiin arvostella kokeitten tuloksia, on kyllin suuri vertailuaineisto välttämätön. Melkein kaikki tulokset voidaan ilmaista numeroissa, ja niiden perusteella muodostetaan normit, joihin kunkin henkilön tulokset verrataan, ja sen mukaan arvosana annetaan. Siten jokainen tutkittu henkilö voi saada tietoonsa ei ainoastaan omat taipumuksensa verrattuina toisten taipumuksiin, vaan myöskin, jos on tutkittu kahta tai useampaa ammattia varten, omat taipumuksensa määrättyyn ammattiin verrattuina johonkin toiseen ammattiin.

Mutta tietenkään ei näihin kokeisiin saa luottaa sokeasti. Ensinnäkin tutkimuksen tulee käsittää ainakin n. 10 eri koetta, jotta se olisi luotettava. Ja sitäpaitsi psykoteknillisen tutkimuksen tulos on ammatinvalinnassa vain asetettava ratkaisevana tekijänä muitten, esim. kodin lausunnon ja koulutodistuksen rinnalle.

Mutta näin meneteltäessä on näistä kokeista hyötyä toisaalta työnantajille ja oppimestareille, jotka tutustumalla kokeitten tuloksiin estyvät valitsemasta sopimattomia työntekijöitä tai oppilaita, toisaalta itse tutkitulle, joka joko saa tietää, että hän soveltuu haluamalleen alalle ja siitä tietoisena edistyy vielä paremmin, taikka joka ajoissa huomaa, ettei hänellä ole riittäviä taipumuksia jollekin alalle ja sen tähden luopuu siitä säästyen ajanhukasta ja myöhemmistä pettymyksistä.

Examinatrix.

Muotolevyillä kokeillaan muototajua ja käytännöllistä älyä. (vas.)

"Labyrinttikokeen" avulla päästään selville siitä, onko tutkittavalla nopeat, kevyet ja tarkoituksenmukaiset kädenliikkeet, mikä on hyvin tärkeätä esim. kähertäjälle. (oik.)





Naisia ei huolita . . .

Naisten kaikenkaltaisten yhtymien avulla oltiin viime vaalien edellä apuna hapuilemassa naisia kohottamaan "kansanvaltaisia" puolueita valtaan.

Kansanrintama syntyi kuin syntyikin. Vallankin sosialistinaiset ylistävät suuntausta suursaavutuksena ja kansanrintamamiesväki visertää naisten kokouksille ylistystä siitä, miten naiset ovat kansanvallan turva ja apu ennenkaikkea taistelussa fascismia vastaan!

Kuinka eivät olisi toki!

Mutta näitten suitsutusten alla harjoittaa kansanrintamasuuntaus naisten syrjäyttämistä. Tietysti puristetaan kansanvaltaa ylistävien naisten käsiä j.n.e. Mutta jos on paikka, toimi, virka mikä vain: mies menee naisen edelle. Suomme kernaasti, että jokaisella perheestä vastuussa olevalla on työ — emme vain suo, **vaan pidämme sen kansalaisoikeutena.** Mutta häikäilemätöntä sortoa emme vaiti hyväksy. Tuossa tarvitaan tekijä tärkeälle paikalle, jota on vuodesta vuoteen tunnolla hoitanut virkaatoimittava nainen. Virka vakinaistetaan ja siihen otetaan nuorempi, epäpätevä, tottumaton — mies! No miksi Te ette valita — tämähän on vääryys? — Hm. Jos valitan, minut "prikataan" — saan tuskin edes viranhoitajan paikkaa — tulee vastaus. Tuossa otetaan toimihenkilöitä **kansanvakuutuslaitokseen.** Hakijoitten joukossa sattuu olemaan eräässä paikassa ansioitunein nainen. — Kaiken järjen nimessä hänet olisi otettava. — Mutta — vakuutuslaitos on päättänyt, että naisia ei oteta!!! Kansanvakuutuslaitos! Ja toimen saa — mies, joka kykenemättömänä on joutunut pois edellisestä toimesta. — Mutta mies — kun mies!

Tuossa on kunnantoimessa ollut nainen yli 15 vuotta. Hoitanut vaikeat asiat — pannut hyvään kuntoon. Kunnantoimet niin sihteerien kuin rahastonhoitajien ovat vailla kaikkea lain suojaa ja niitä hoidetaan puolueittain valittujen lautakuntien nimissä — hoidetaan vallankin, jos on nainen työssä, nälkäpalkalla. Niissä näkyy oikein loistossaan puoluekansanvaltainen järjestelmä. Siinä sattui kunnassa erikoisjärjestelyjä ja tällainen erinomainen puoluelautakuntapa yks'kaks eroittaa tuon tunnustetusti hyvin palvelleen naisen ja julistaa toimen toisessa muodossa haettavaksi. Sanottiin, että kunta pelkäsi, että jospa vielä palvelee 5 vuotta, niin tuo laki, joka muuten on jo saanut tarpeeksi paljon pahaa aikaan ja joka pitäisi kumota, sisältää joitakin velvoituksia kunnalle 20 vuotta palvelleen suhteen! Miten kävi? Kunnallislautakunta t.s. keskustavasemmistopuoluemiehet eroittivat naistyöntekijänsä. Ja uudelleen julistettuun virkaan otettiin — mies — paljon vähemmän tottunut kunnanhallintaan. Mutta mies! Tässä tapauksessa tosin sanottiin syyksi sekin, että tuo naisvirkailija oli vilpittömyydessään joutunut aina silloin tällöin virassaan paljastamaan miesten laiminlyöntejä, rötöksiä ja petoksia. Nainen taitaa olla luonteeltaan juuri sellainen, ettei ymmärrä peitellä totuutta taktikoiden. Ei nähtävästi sovi naiselle. Nykyjärjestelmä vaatii mielinkielin-oloa. Puoluepätevyys, kansakoulutodistus — ja mies pääsee miltei virkaan kuin virkaan. Viime aikoina on näitä kansakoulunkäyneitä puoluekihoja asetettu pääjohtajien paikoille satojentuhansien vuosituloille. Kansanvaltaa! Esimerkkejä on paljon. Mutta katkeruus myös kasvaa.

Nykyjärjestelmä teetättää kyllä toisarvoista työtä alipalkalla naisella. Huomattaville paikoille pannaan jos suinkin mies. Voidaanpa asia ottaa jo niin keveästi, että joku virastonjohtaja sanoo: Paperien puolesta hän kyllä pääsisi, kunhan olisi vain housut.

Ihmettelemme, missä viipyy kansanvallan naispuoluejohtajien toimenpiteet. Nehän niin ajavat suuria maailmanrauhan ja ihmisoikeuksien ja fascismin vastustus- y.m. asioita. Eikö ne vähän jo voisi koroittaa ääntään kansanvallan sortamien sisariensa puolesta.

X.

Tähdätkää rikkauteen!

Yhdellä laukauksella 300.000:–

Te kerkiätte vielä mukaan ainutlaatuiseen "ammunta-kilpailuun" ja kenties nappaatte itsellenne suurimman palkinnon jos hyvin sattuu! — Kolme 300.000 mk:n palkintoa odottaa saajaansa — kymmenen 100.000 mk:n sekä lukuisa määrä muita "sieviä summia" sisältäviä rahasäkkejä niinikään. (kts. allaolevaa luetteloa!).

Naisten Urheiluarpa oikeuttaa Teidät odottamaan itsellenne noita palkintoja. Hankkikaa tuo arpa **heti!** Ostamalla Naisten Urheiluarvan edistätte **SUOMEN NAISVOIMISTELUA** ja siten samalla Suomen naisen terveyttä ja kauneutta ja koko kansamme tulevaa ruumiillista kuntoa ja elinvoimaa!

JOKA 7:s ARPA VOITTAA!

Arvan hinta **50:–** ● **ARVONTA 4. X.**

3 voittoa à 300.000:–
10 voittoa à 100.000:–
15 voittoa à 50.000:–
20 voittoa à 20.000:–
30 voittoa à 10.000:–

sekä runsaasti muita voittoja,
yhteensä **5.500.000 mk.**

Arpoja myyvät pankit, kirja- ja paperikaupat, useimmat osuusliikkeet ym. ***Ellette saa arpoja paikkakunnaltanne, postittakaa oheinen kuponki!***



Naisten Urheiluarpajaiset.
Helsinki,
Aleksanterink. 19. Puh. 38 369.

Lähettäkää minulle .... kpl. Naisten Urheiluarpoja. Mukana maksuksi .... mk. ja postikuluiksi 4 mk., sekä voittoluetteloa varten 2 mk. (Kirjekuoreen sana: *Kuponki!)*

Nimi ....

Osoite ....
(Selvästi)

Jokainen nainen ostaa "omia arpojaan"! Jokainen gentlemanni ostaa Naisten Urheiluarpoja!

Arpajaiset hoitaa
YLEINEN FINANSSI O.Y.

Naisten
URHEILUARPAJAISET

Varalan ja Tanhuvaaran — Suomen naisvoimistelun hyväksi.

OMENA-AIKAAN

Kirj. *Talousopettaja-emäntä.*

Nyt vielä me niitä omenia syömme ja syömmekin oikein ahkerasti, joka päivä. Omenasadon aika on lyhyt, siksi nauttikaamme siitä täysin siemauksin!

Tuoreena, kypsentämättä on omena terveellisin. Parasta on syödä se kuorineen, vain hyvin pestynä. Joka päivä yksi omena sekä aikuisille että varsinkin lapsille olisi erittäin suositeltava välipala tai viimeinen iltatarjous. Miten houkuttelevaa lapsistakin on sänkyynmeno, jos heitä siellä omena odottaa! Onnellisia ne, joilla on omenia omasta puutarhasta tai halvalla ostettavissa. Mutta maamme pohjoisosissa saadaan mahdollisesti vain etelän antimina, sieltä tilattuna vähäinen omenamäärä, jota silloin hellävaroen ja harkiten käytetään. Siellä tyydytetään vitamiinitarve erilaisin marjoin ja omenat säilötään talven varalle.

Jotain jälkiruokaa omenista emäntä sentään haluaa perheelleen tarjota. Monella säilyy jo lapsuusajalta muistossa mieluisana herkkuna paistetut omenat. Ne kuuluvatkin parhaimpien arkijälkiruokien joukkoon ja ovat emännälle mieluisia, koskapa hän saa tämän ruoan nopeasti valmiiksi.

Hyvät syksy- ja talviomenat saavat olla viimeisinä puissa. Hyvin säilytettyinä, sopivassa lämmössä (n. +4—5 ast.) ja silkkipaperiin kiedottuina tai korkki-, puu- tai paperilastuissa pysyvät ne hyvinä kuukausimääriä, talviomenat yli joulun. Mutta silloin on myös niitä poimittaessa varottava kolhimisia. Happamimmat omenalaadut sopivat parhaiten omenasoseen valmistukseen, makeammat lajit taas hillottaviksi, umpioihin ja jälkiruokiin. Voimakkaan puolukan kanssa yhdessä säilötään makeita omenia.

Omenasäilykkeistä on omenasose varmasti suosituin ja eniten valmistettu. Sen käyttömahdollisuudet ovat suuret ja säilyväisyys yleensä hyvä, jos vain sitä on riittävästi keitetty. Puolukan kanssa valmistetut omenasäilykkeet kestävät hyvin, vieläpä raakoinakin. Puolukan happo, kun marjat on huolellisesti rikottu, säilyttää.

Omenakohokas.

300 g omenia kuoritaan, siemenkota poistetaan ja hedelmät paloitellaan pieniksi. Niihin sekoitetaan vähän sokeria sekä n. 6—8 hienonnettua mantelia, saavat hetkisen mehustua kannella peitetyssä kulhossa. 2 munanvalk. vatkataan vaahdoksi, 4 rkl sokeria lisätään vähitellen. Vaahto sekoitetaan omenien kanssa, pannaan voideltuun vuokaan ja paistetaan miedossa uunilämmössä (mieluummin vesipaahteessa). Tarjolle: kerman tai vaniljakastin kera.

Omenakeitto.

300 g tuor. omenia, 2 litraa vettä ja 2 rkl riisisuurimoita keitetään sekä hierotaan sihdin läpi. Liemi maustetaan sokerilla, joukkoon lisätään n. 15—20 tuoretta kriikunaa tai luumua, jotka saavat kiehahtaa pehmeiksi. Sitten keitto saostetaan n. ½ rkl:lla perunajauhoja ja jäähdytetään. Kylmä keitto voidaan vielä maustaa sitruunamehulla tai raastetulla kuorella, mutta saa tämä mauste jäädä poiskin. Tarjolle: korppujen kera.

Omenakakku.

2 munaa ja 4 dl maitoa sekoitetaan. Tähän kastellaan pikkuleipiä tai pieniä korppuja. Voideltuun vuokaan pannaan näitä kerros, sen päälle omenasosetta, toinen kerros leipiä ja päälle jotain hilloa. Raastettua sitruunankuorta ja hien. kanelia ripotellaan kerrosten väliin. Päällimmäiseksi tulee leipäkerros. Lopuksi kaadetaan munamaito vuokaan ja kakku kypsennetään uunissa. Tarjotaan vuoasta jälkiruokana kermamaidon kera.

Omenasose (ilman sokeria).

Omenat kuoritaan, siemenet poistetaan, keitetään vähäisessä vedessä ilman sokeria pehmeiksi ja ihan rikki. Sose pannaan kuumana kuumennettuihin purkkeihin. Jäähtyneen soseen pinnalle pannaan puhdas liinakangaspala ja sille paksu kerros hapanta puolukkahilloa. Liinan reunat saavat ulottua vähän ulkopuolelle hillon, että niistä voidaan koko päällyste nostaa pois sosetta otettaessa. Hapan hillo estää soseen käymisen.

Omenasose.

Omenat kuoritaan, paloitellaan, siemenet poistetaan ja hedelmät keitetään pehmeiksi vähäisessä vedessä. Sitten ne liemineen jauhetaan nopeasti lihamyllyssä ja sose mitataan. Kutakin sosehilloa kohti otetaan 300 g sokeria ja sose keitetään kiiltäväksi, sakeaksi. Kylmän soseen pinta peitetään parafiinikerroksella.

Puolukkaomenahillo.

2½ l puolukoita, 3 dl vettä, 2½ l kuorittuja omenalohkoja (3 hienoksi hakattua pomeranssinkuorta), 1 kg sokeria. Kaikki aineet pannaan kasariin ja hilloa keitetään, kunnes omenat ja puolukat ovat kypsiä.

Raakoja omenalohkoja

voidaan säilyttää puolukkahillossa. Omenat kuoritaan, paloitellaan lohkoihin, siemenet poistetaan ja lohkot upotetaan raakaan tai keitettyyn, sokerittomaan puolukkahilloon. On vain katsottava, että hillo peittää ne, ja ne säilyvät siinä hyvin.

Emäntäkouluista

Koska pian on edessä aika, jolloin taas monet emäntäkoulumme avaavat ovensa, lienee syytä muutamin sanoin selostaa tätä koulumuotoa.

Emäntäkoulun ohjelma on laadittu maalaiskoteja silmälläpitäen, joten siis siinä, kun koulu kestää vuoden, eri vuodenaikoina opetetaan määrättyjä töitä, talvella kankaankudontaa ja ompelua sekä karjanhoitoa, keväällä ja kesällä puutarhanhoitoa, syksyllä sadonkorjuuta, säilöönpanoa ja teurastusta sekä kaikkina aikoina näiden rinnalla kodinhoitoa ja ruoanvalmistusta, lisäksi myös pientenlasten- ja terveydenhoitoa y.m. tärkeitä aineita. Opetus on sekä tietopuolista että käytännöllistä.

Kun emäntäkoulun kurssi on näin monipuolinen ja laaja, on se samalla ajateltu pohjakurssiksi kotitalousalalla eteenpäin yrittäville, kuten kotitalousopettajiksi, -konsulenteiksi ja -neuvojiksi tai emännöitsijöiksi aikoville. Lisäksi on se tietenkin mainio kurssi vain kotitarvetta varten opiskeleville, tuleville emännille. Heidän silmänsä avautuvat näkemään sen laajan työsaran, joka kodin emäntänä ahertavan tulisi tuntea ja hallita. Ja koulu innostuttaa heitä moniin kodin tehtäviin, jakaa heille niissä lisätietoja ja -taitoja sekä opettaa antamaan arvoa vähäisemmillekin ja mitättömiltä tuntuville töille.

Sentähden mitä lämpimimmin suosittelisin koulua juuri maalaiskotien tyttärille. Myöskin vasta keväällä keskikoulun läpikäyneet tai valkolakin saaneet tytöt, jotka kouluponnistusten jälkeen kesän levänneinä seisovat nyt syksyllä kysymyksen edessä: mille alalle, tekisivät erittäin viisaasti lähtiessään nyt toisenlaiseen kouluun, emäntäkouluun. Sen käytännöllistietopuolinen ohjelma virkistäisi ja samalla kehittäisi yksipuolisten koululukujen jälkeen. Eihän tuollainen nuori tyttö vielä tarkoin tiedä, mikä oikein olisi hänen alansa. Vuosi emäntäkoulussa ei menisi hukkaan. Se olisi oppia elämää varten tuona hapuilukautena. Kansastamme pitäisi yhä enemmän saada kitkettyä pois tuo käytännöllisen työn pelko, ettei niin moni oppikoulusivistystä saanut yhä vain rientäisi lukualalle tai muka ”siistimmälle” konttorialalle. Suomi tarvitsee tyttäriään myös käytännöllisen elämän ja kodin työkentille.

Ja niille, jotka ajattelevat tulevaisuuttaan toisten auttajina, kotiapulaisina, olisi tämä sopiva valmennuskurssi. Nykyisinhän pyritään yhä enemmän siihen, että jokaiselle kotiapulaiselle olisi maksettava palkkaa hänen kykyjensä ja taitonsa mukaan ja että tästäkin muodostuu ammatti, johon täytyy valmistua. Uhraukset, jotka on tehty tätä silmälläpitäen koulunkäyntiin, eivät tule menemään hukkaan, vaan ne maksavat vähitellen itsensä takaisin.

Kun nyt siis emäntäkoulut kutsuvat jälleen tyttäriä suojiinsa, täyttykööt ne iloisista, eteenpäin pyrkivistä, työnhaluisista nuorista oppilaista!

I. H.

Contra Komintern

kommunisminvastainen saksalainen aikakauslehti kirjoittaa elokuun 2:ssa numerossa:

"Kaksi protestanttista yhdistystä tekee Geneveen valituksen Moskovasta.

— — "Veljellinen kansainvälinen yhtymä bolshevismia vastaan siveellisellä ja uskonnollisella alalla", joka toimii Rotterdamissa ja jonka pääsihteeri on toht. F. J. Krop, ja ranskalainen "La Cause" järjestö Pariisissa ovat 3. 6. 1938 lähettäneet yhteisen kirjelmän Kansainliiton yleissihteerille Geneveen, joka kuuluu seuraavasti: Allekirjoittaneilla on kunnia jälleen kiinnittää Kansainliiton huomiota uskovaisten sietämättömään asemaan Neuvostoliitossa. Olisi ehkä syytä samalla viitata uskonnonvastaisiin taisteluihin muissa maissa, mutta koska tunnus kaikkiin noihin tuhoisiin liikkeisiin tulee Moskovasta, riittänee viittaus asiantilaan herra Stalinin maassa.

Huolimatta mitä juhlallisimmista lupauksista on julkista ja kaikille tiettyä, että uskonvainot ovat viime kuukausina kiihtyneet.

Siitä huolimatta, että Trotski on uskonnon vannoutunut vihollinen, vangitaan ja ammutaan pappeja mielikuvituksellisin syytöksin yhteisymmärryksestä Trotskin kanssa. Kaksi piispaa ja yli kaksisataa pappia on juuri vangittu ja osa heistä teloitettu. Tuhannet muut ovat aikaa viruneet neuvostovankiloissa eivätkä edes jaksa toivoa enään vapaaksi pääsyä. Viranomaiset vainoavat niitä, jotka uskaltavat saarnata evankeliumia, niitä, jotka kastavat kristittyjen perheitten lapsia — kaikki ne ovat tosiasioita, jotka viralllinen "Prawda" vahvistaa. Emmekö ole monta kertaa eri hallituksille, ennen kaikkea Ranskan hallitukselle huomauttaneet Venäjän suurimman protestanttisen kirkon viimeisten pappien kohtalosta, joitten nimet ja kirjoitukset te löydätte tähän kirjeeseen liitetyssä liitteessä? Näitten julkaisujen jälestä ovat vangitsemiset ja teloitukset moninkertaistaneet hengellisen säädyn onnettomuuden, joka on niin suuri, että se johtaa täydelliseen tuhoon.

Samanaikaisesti on taistelevien jumalattomien liitto uudelleen järjestetty ja Neuvostohallitus on antanut huomattavia varoja sen toiminnan hyväksi. Viikkolehti "Jumalaton", joka oli lakkautuneena, ilmestyy nyt valtion kustantamana uudessa asussa. Tämä todistaa, että juuri hallituksella on vastuu nykyisestä uskonnonvainosta.' Kirjelmässä on joukko lainauksia Venäjän jumalattomuuslehdistöstä. Sitten jatkuu kirjelmä:

"Jos kansainliiton sopimus velvoittaa kansainliittovaltoja turvaamaan niille kansoille, jotka kuuluvat kansainliiton hallintaan, täydellisen omantunnon ja uskonnon vapauden, niin on itsestään selvää, että näitä vapauksia on niitten valtojen sitä velvoittavammin kunnioitettava, jotka ovat itse kansainliiton jäseniä.

Me toivomme, herra Pääsihteeri, että Te kiinnitätte huomionne tähän asiaan ja etsitte kaikki soveliaat keinot tämän asiantilan lopettamiseksi. Tilanne on sietämätön kaikkien uskontojen tunnustajille, joitten suojeleminen kansainliiton avulla on välttämätön jopa kansainliiton itsensä olemassaolon oikeutuksen todisteeksi."

Tohtori F. J. Krop. Pastori F. Dürrlemann.

—a —n.



VIRASTOPUSERO:

Helposti pestävä ja silitettävä, paitapuseromalli, pitkät hiat, napitettu, esim. tummansinisen hameen kanssa luunvärinen.



PUKU

pehmeätä sinistä, heikosti raitavaa villakangasta, hameessa raidat kohtisuoraan, vastalaskos edessä, yläosassa raidat poikittain tai vinosti. Hiat suorat, yläosasta kohtalaisen väljät. Koristeena himmeää marjapuuronpunaista.

Kun siirrytään SYYSPUKUIHIN

Syksy näyttää tulleen täydellä todella ja on aika ryhtyä tarkastelemaan vaatekomeron sisältöä. Kesän värikkäät, iloiset puvut pannaan talvisäilöön ja siirrytään lämpimiin syyspukuihin. Jos Teillä on viimevuotinen syyspuku vielä aivan hyvässä kunnossa, mutta olette jo perin kyllästynyt siihen, niin älkää silti masentuko: Täytyykö minun tosiaan vielä käyttää tuota? ! Ei, vaan ostakaa uusi, sievä kauluröyhelö siihen, tai uusikaa se kirkasvärisellä vyöllä tai muuttakaa siihen uudet napit. Kun sitten puette sen yllenne, tuntuu se aivan uudelta ja huomaatte viihtyvänne siinä erinomaisesti.

*

Syksyn suosituimmat värit tuntuvat olevan *vihreä* ja *ruskea,* myös suuressa määrässä *sininen.* Virkanaisen puvuksi on tummansininen erittäin pukeva, valkoisin kauluksin ja kalvosimin somistettuna se on asiallinen ja siisti, kotona sen voi muuttaa vähemmän viralliseksi muuttamalla valkoisen tilalle esim. lohenpunaista tai vaikkapa vaaleampaa sinistä. Hyvin käytännöllinen on myös tumma hame, joko tummansinistä tai mustaa, jonka kanssa voi käyttää useampia eri puseroita.

*

Ruskeata ja vihreätä voi hyvin yhdistää, esim. kaunista pehmeätä sammaleenvihreätä villakangasta puku ja siihen hyvin tummanruskea vyö ja kaulahuivi. Silkkisametti olisi sopivaa täksi koristekankaaksi.

*

Muutama sana vielä hatuista. Ne näyttävät pyrkivän iloisesti ylöspäin, toisin sanoen kasvavan korkeutta hiukan sokeritoppatyyliin. Mutta paljon näkee myös matalia hattuja. Ja muistakaa valitessanne uutta hattua, että tärkeintä ei siinä ole se, onko se aivan taatusti viimeistä muotia, vaan se, miten se sopii kasvoihinne! Ja jos sitten monen aprikoinnin perästä olette uuden hatun onnellinen omistaja, niin älkää kiinnittäkö siihen harsoa ainakaan aamupäivällä, se ei ole oikein comme il faut!

Irmeli.



VIERAILUPUKU

vihreää villakangasta, hame neljästä palasta, etu- ja takasaumasta viistottu hiukan kelloksi, "Simpsonskan" rypytys, vyö tummanruskea, edestä leveä kaveten huomattavasti taakse. Voi myös hyvin käyttää ilman vyötä, kaula-aukon reunaa kiertää pehmeästi vyön värinen raita.

Lehtemme asiamiehille

ilmoitamme, että ensi vuoden tilauslistat lähetetään lokakuun alussa. Ryhtykää heti tilauksia keräämään, sillä mitä aikaisemmin tilausten keruun aloitatte, sitä parempiin tuloksiin pääsette. Tilaushinta on ensi vuonna mk 40: — vsk. ja 25: — puolivuosikerta. 20 numeroa vuodessa.

Johtajan tytär

Kirj. Auni Nuolivaara

(Jatkoa)

Kaikkien epäluulojen haihduttamiseksi rouvat ensin istuutuivat saliin nauttimaan virvokkeita. Esti kutsuttiin paikalle saamaan määräyksen:

”Sinä ja Hildegard menette tänään meidän makuukamariimme lukemaan, puolen tunnin kuluttua menette sinne!”

Tuskin Esti oli poistunut, kun rouvat kiiruhtivat piilopaikkaansa verhojen taa. Niihin täytyi leikata reijät, kumpaisellekin yksi.

”Kyllä minua kuitenkin säälittää leikata näitä uusia kiinalaisia Jaappanin verhoja, jotka on kokosilkkiä ja aivan ektat!” huokaili johtajanrouva.

”Jassoo, vai oikein ektat! Mistä nämä on tuotu?”

”Pariisista, veikkonen!”

”Onko ne siellä kudottukin?”

”Sielläpä tietysti — elleivät ole vielä kauempaa. Mutta leikataan nyt kumminkin! Kas noin!”

”Voi Viivi kulta! Leikkasit liian ison kolon. Pilkistelepäs nyt siitä, niin katson kamarin puolelta! Ai ai! Näkyy silmät. Tämä on paikattava ja sitten leikattava kaksi aivan pientä uutta reikää!” Niin tehtiin ja rouvat alkoivat odottaa tyttöjä.

”Luuletko sinä, että hänellä on aparaatti?” kuiskasi johtajanrouva.

”Hm — kuka sen nyt niin varmaan tietää. En minä ainakaan ymmärrä, kuinka suggeroiminen tapahtuu.”

”Mutta kun hän alkaa suggeroida lasta, silloin pyörryn varmasti!”

”Rohkaise itsesi, rakas Viivi. Olisi pitänyt ottaa hiukan ruusuntippoja, koska olet noin hermostunut.”

”Niin, tai konjakkia! Mutta mitä teemme, rakas Signe, kun se alkaa rääkätä lasta? Huudamme heti, eikö niin!”

”Ei millään muotoa, Viivi hyvä! Meidänhän täytyy tarkkaan katsoa, kuinka kaikki käy. Ja kun hänen konnuutensa sitten täydessä karvassaan on tullut ilmi —”

”Oi — en kestä sitä! Lapseni —”

”Sinun täytyy, olethan äiti! Sitenhän pelastat hänet toisista kidutuksista!”

”Se on totta, Signe rakas! Annat aina niin hyviä neuvoja!”

”Jaa, jaa. Kuka olisi luullut, että tuo vähäpätöisen näköinen Esti Vainio olisi tuollainen peto!” huokasi asessorinrouva.

”Ei kukaan olisi sitä arvannut!” Viivi rouvakin huokasi syvään. ”Peto — se on oikea nimitys, mutta — hän raukka tuleekin sukuunsa!”

”Kuinka niin — miehesi sisarentytär!”

”Siksi juuri, rakas Signe, siksi juuri!”

”Mitä?”

”Hm niin — mieheni on kyllä tavallaan hyvä, mutta suku — näetkös! Sehän se on niin ikävää, kuinka sanoisin — epähienoa, raakaa, talonpoikaista ...”

Tässä rouvat säikähtivät, sillä alkoi jo kuulua jotain kahinaa. Sitten ei taas kuulunutkaan mitään.

”Voi taivas, kuinka jo säikähdin, mutta eivät he vielä sentään tulleet!” huokaili johtajanrouva sydäntään painaen. ”Mutta nyt on päätettävä, mitä tehdään, kun hän hyökkää Hildegardin kimppuun.”

”Minä, joka olen rohkeampi, juoksen pitelemään häntä kiinni, ja sinä juokset hakemaan johtajaa ja konttoristeja, yleensä kaikkia. — Pitää näes olla todistajia!”

”Voi, voi! En kestä tätä jännitystä, olen niin hermostunut. Jospa saisin edes pienoisen konjakkarin!” Ja Viivi rouva hytisi pelosta.

”Tuoss' on!” törähti silloin rouvien takaa sängystä johtajan ääni, ja käsi ojensi taskumattia.

”Hiihh —!”

”Huiihh —!”

Silkkiverhot kahahtivat kerran kuin myrskytuulen pyörteessä, kuului humaus, sitten ovenpaukahdus. Sillä rouvat pakenivat.

Johtaja vääntäytyi peitteissään toiselle kyljelleen muristen:

”Pääsittekös siitä, samperin sukkeroijat, Pariisin kiinalaiset — silkinrepijät, hienot hupsut!” Ja hän koetti jatkaa keskeytynyttä päivällislepoaan.

Mutta rouvat juoksivat, juoksivat. Ties kuinka pitkälle he olisivat rientäneetkään, ellei olisi tullut vastaan puutarhan penkki ja aita. He vaipuivat penkille, he läähättivät, he voivottelivat, he pitelivät sydänalaansa ja päätänsä, he he — olivat pyörtyä.

”Voi Signe kulta!” puhkui johtajanrouva, ”en kuolemakseni muistanut, että nyt on Pekan nukkumisaika.”

”On vahinko, että sinulla on niin huono muisti, Viivi kulta!” vastasi asessorinrouva närkästyneenä. Sellaista m i n ä en unhoita koskaan.”

”En minäkään ole ennen unohtanut.”

”No olisit edes katsonut sänkyyn!”

”Olisit itse katsonut!”

”Mitä minä toisen miehen sänkyä katsele-

maan!" Signe rouva nykäisi äkäisenä olkapäitään. Johtajanrouva säikähti ja tillahti itkuun.
"Noo — älä nyt itke sentään." Asessorinrouva lauhtui hiukan.
"Itken minä! Olen luullut sinua parhaimmaksi ystäväkseni, ja nyt näenkin — uhuu!" Hän itki oikein hartaasti. Asessorinrouvaa alkoi säälittää.
"Kuulehan, Viivi! Tyynny nyt!" lohdutteli hän. "Koetetaan keksiä uusi paikka!" Ja hän läksi tutkimusmatkalle puutarhakäytävää pitkin. Niin hän joutui huvihuoneelle. Sieltä löytyi mainio paikka. Sisäseinässä näet oli ovi ja siinä avain. Siitä pääsi pieneen konttoriin, jossa säilytettiin puutarhatarpeita kuten haravia, lapioita ja lavanlasia.
"Tule, tule tänne, Viivi!" huusi Signe rouva. Tällöin johtajanrouva keskeytti synkän tuijotuksensa ja nyyhkytyksensä penkillä alkaen lyllertää mäkeä ylös huvihuoneelle, jossa ystävätär selitti hänelle löytönsä. Konttorin seinässä katonrajassa oli soikea, matala ikkuna. Sen peitti pitsiverho, jonka läpi saattoi helposti katsella alas huvihuoneeseen ja nähdä kaikki, mitä siellä tapahtui. Ja yhdessä rouvat kiipesivät askelmat, jotka johtivat konttorin ylemmän osan lattialle.
"Katselehan sinä ikkunasta, niin minä menen alhaalta huvihuoneesta katsomaan, tokko sitä huomaa!" kehoitti aina valpas asessorinrouva. Johtajanrouva kurkoitteli ikkunaan, mutta sai vain nenänsä ulottumaan ikkunan alalaitaan.
"En yletä", ähki hän, "näen vain katon, en ikunoitakaan."
"No tule sitten alas, minä kurkistelen, kun olen pitempi!" ehdotti asessorinrouva. Vaihdettiin siis paikkaa.
"Mainiota, ei huomaa ollenkaan, että katselet sieltä!" todisti Viivi rouva alhaalta, kun asessorinrouva ylhäältä kurkisteli varpaisillaan seisten verhon takana.
"Siunattu asia!" ihasteli asessorinrouva. "Nyt sana Esterille! Tulkoot huvihuoneeseen lukemaan — me konttoriin ja avain pois suulta!" Johtajanrouva riensi Esteriä hakemaan ja asessorinrouva jäi konttoriin odottamaan.
Pitkään aikaan ei kuulunut hakijaa eikä haettavaa. Odottajaa alkoi jo pitkästyttää. Viimein hän sai vaihtelua yksitoikkoisuuteen. Sänkykamarin avonaisesta ikkunasta alkoi näet kuulua kiivas sanasota. Makasiinin kiviseinä ja tyhjä piha vielä kovensi ja kaiutti ääniä.
"Mars matkaanne!" kiljui johtaja.
"Marssi itse!" kiljui Hilla vastaan.
"Mikä naisten juoksupaikka tämä on! Ulos ja paikalla!"
"Itse saat mennä ja heti"
"Kuulehan sinä sen marakatti! Vai isääsi sinä komentelet! Pääsetkö siitä, vai joko minä —!"
"Hyi pappa! Hyi pappa! Lyö vaan, mutta minä lyön vastaan, otan kepin —!"
Johtajan suusta alkoi nyt täristä kammottava kiroustenvyöry, johon samassa sekoittui hänen rouvansa huikea valitushuuto ja Hillan ulvonta kamalaksi sekamelskaksi.
Asessorinrouva tuskin uskalsi hengittää. Mutta onneksi meteli sitten katkesi yhtäkkiä. Seurasi kuolemanhiljaisuus. Ei todellakaan kuulunut enää mitään.
—Kylläpä, kyllä on raakaa sukua, kyllä, kyllä on, hän huokasi ja alkoi tähystellä konttorin ruudusta. Samassa kuului hätäisiä askeleita. Johtajanrouva tuli huvihuoneeseen seuranaan Esti ja palvelustyttö, joka kantoi tarjotinta.
"Ja nyt, Sirkka, mene kutsumaan vieras salista tänne! Ja Esti hyvä, sinä kun aina saat Hildegardin tottelemaan, niin auta hänet pukeutumaan siihen vaaleansiniseen silkkipukuun ja käherrä hänen hiuksensa."

Jatkuu.

PIANOTUNTINI
alkavat

Saimi Syrjänen
Tampere,
Tuomiokirkonkatu 9, puh. 2620

Opetusta pianonsoitossa

ja *LAULUSSA* annan vasta-alkajille

Kaarina Hongisto
Tampere, Näsilinnankatu 22, Puh. 3411

PIANOTUNTINI alkavat

IRJA YLÖNEN,
Tampere, Mariank. 26, puh. 3836

MERI SAARISEN

laulu- ja pianotunnit alkavat. Tavatt. varm. aamup. sekä 16—19. Tampere, Rongank. 11. Puh. 2673.

Tampereen Asemaravintolaa

SUOSITELLAAN

Jokaisen matkustajan virkistyspaikka kulkiessa Tampereen kautta pohjoiseen, etelään tai länteen.

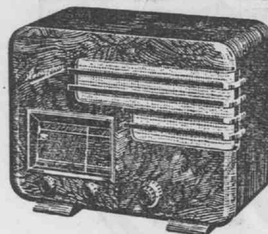


"Sävelten kotimaassa" valmistettu —

maailman vaativaisinta musiikkiyleisöä varten.

HORNYPHON
radiovastaanotin

Äänentoisto on mitä puhtain ja musikaalisin — rakenteessa yhtyvät kaikki radiotekniikan viimeaikaisimmat saavutukset. Ulkoasu, loistavan tekniikan veroinen — upea ja tyylikäs.





Tukuttain: OY KONCENTRA AB. H:ki. Puh. 30 678. Edustaja Helsingissä ympäristöineen: Pianotehdas HELLAS. H:ki. Puh. 33 774.

LUKIJAT! KÄYTTÄKÄÄ TÄSSÄ LEHDESSÄ ILMOITTAVIA LIIKKEITÄ.

Mk. 3:—

Kirjapaino- ja Kustannus-Oy. Liike. Helsinki 1938.